

တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤ- 'ထံၣ်ဘၣ်တၢ်ပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ ယၤကဟဲစံၣ်ညီၣ်တၢ်'

တၢ်တၢ်ထူ- ခရံၣ်အတၢ်ကတိၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၤလီၤ; နၢ်န့ၢ်ခရံၣ်, တူၢ်ဆါခိၣ်ဆါသး ဒီး အိၣ်ကတိၤသး.

၁. ယၤအတၢ်စံၣ်ညီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အပနီၣ်- ယၤဂၢၢ်လ့ၣ်ဒီး တၢ်ဟဲက့ၤကဒါက့ၤ ခံၣ်တၢ်တၢ်

- အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်သံကွၢ်တၢ်ဘၣ်ဃးလၢ တၢ်လုၢ်ဟံၣ်လၢအဘၣ်တၢ်မၤဟးဂီၤအီၤလၢယၤဂၢၢ်လ့ၣ်(အဆၢဖိ ၁-၃; ၂၃:၃၄-၃၈) ဒီး ခရံၣ်အတၢ်ဟဲက့ၤကဒါက့ၤ ခံၣ်တၢ်တၢ်(အဆၢဖိ ၃).
- ယၤအတၢ်စံၣ်ညီၣ် လၢ ယၤဂၢၢ်လ့ၣ်ဖဲ 70 A. D. န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်တဲဆိတခါလၢ ခရံၣ်ကဟဲက့ၤကဒါက့ၤခံၣ်တၢ်တၢ်လၢပစိၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ပနီၣ်ယိယိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဒုးန့ၣ်ပုၤလၢ ယၤအတၢ်စံၣ်ညီၣ်လၢအကဟဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ကစးထီၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သ့ၣ်အုးသးအုးလီၤ(၄-၁၄).တၢ်သးဘၣ်အဒီးတၢ်မၤသယုၢ်ဟံၣ်လီၤတၢ်တဖၣ်(၁၅) ဒီး တၢ်ကိၢ်တၢ်ဂီၤတၢ်နးတၢ်ဖျိၣ်(၁၆-၂၂) န့ၣ်လီၤ.

- အဆၢဖိ ၂၃,၂၆ နၢ်(လၢအမ့ၢ်ယၤအပျဲၤအဘီၣ်) န့ၣ်တဘၣ်ဆိကမိၣ်လၢခရံၣ်ကဟဲက့ၤကစုဒု, ထဲတၢ်လီၢ်တတီၤဖိ န့ၣ်ဘၣ်. (အဆၢဖိ ၂၃-၃၁)

၂. တၢ်ကမၤအသးလၢခါဆူညါတဖၣ်, ပဘၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါ(၃၂-၃၄)

- ဒ်သ့ၣ်လၢအဘီၣ်ဟဲထီၣ်တချုးလၢတၢ်ကိၢ်ခါဘၣ်ဒီးအသး(၃၂) နၢ်စ့ၢ်ကီး(၃၃,၃၄) ယၤအတၢ်စံၣ်ညီၣ် ကဟဲန့ၣ်ဘူးထီၣ်လံ န့ၣ် နကသ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ. ယၤပတၢ်ဆၢတၢ်!
- မ့ၢ်လီၤ(အဆၢဖိ ၃၃)- Greek အတၢ်ကတိၤဝီၢ်ဩ Estin, အခီပညီန့ၣ်မ့ၢ်"မ့ၢ်လီၤ" လူၤကၢ် ၂၁:၃၁ ကွဲးဖျါဝဲလၢ ခရံၣ်စံးဝဲ ယၤအဘီၣ်အမ့ၢ်န့ၣ်ဘူးထီၣ်လံ.
- ပုၤတကလုၢ်အံၤ(အဆၢဖိ ၃၄)-(haute genea). ခရံၣ်သ့ၣ်တၢ်ကတိၤတကုၢ်အံၤလၢပုၤတကလုၢ်အံၤ(မးသဲ ၂၃:၃၆; ၁၁:၁၆; ၁၂:၃၉,၄၁,၄၂,၄၅; လူၤကၢ် ၁၁:၅၀-၅၁; ၁၇:၂၅; မၤကူး ၈:၃၈). ပုၤမ့ၢ်သ့ၣ်တၢ်ကတိၤ"ပုၤတကလုၢ်အံၤန့ၣ်" ဟံၣ်ဃုာ်ဝဲပုၤကလုၢ်အစၢၤအသ့ၣ်ခဲလၢ်လၢ အနံၣ် ၄၀ ကတီၢ်ပုၤ(၃၃-၇၀ A. D.).
- တၢ်န့ၣ်တဖၣ်(အဆၢဖိ ၃၃,၃၄)- ခရံၣ်တဲဆိဟံၣ်တၢ်လၢ အဆၢဖိ ၄-၂၆ လၢအဘၣ်ဃးဒီးယၤဂၢၢ်လ့ၣ်ကလီၤပျီၢ်န့ၣ် လၢထီၣ်ပဲထီၣ်ဝဲ, တၢ်မၤသးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်ဒ်တၢ်လၢအကဲထီၣ်ဆိသး လၢတၢ်ကမၤအသးဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်ဖဲလၢ ခရံၣ်ဟဲက့ၤ ခံၣ်တၢ်တၢ်ဒီး ကစံၣ်ညီၣ်ဟီၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

၃. တၢ်လၢခရံၣ်တဲသ့ၣ်တဖၣ် ကလၢထီၣ်ပဲထီၣ်ခဲလၢ်လီၤ(၃၅)

- တၢ်အဆၢကတီၢ်လၢ ယၤအတၢ်စံၣ်ညီၣ်လၢအကဟဲတဖၣ်န့ၣ် ပသ့ၣ်ညါအီၤသ့, ဘၣ်ဆၣ် ပတသ့ၣ်ညါအနၢ်ရံၣ်ဖဲလဲၣ်, မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်နံၤဖဲလဲၣ်တနံၤလဲၣ် န့ၣ် တၢ်တသ့ၣ်ညါဘၣ်(အဆၢဖိ ၃၆,၄၂-၄၄). ကွၢ်တက့ၢ်! အိၣ်ကတိၤသးတက့ၢ်!
- ပုၤတဂၤဂၤလၢအမ့ၢ်တအိၣ်ပုၤတီၤအသးဖဲလၢခရံၣ်ကဟဲက့ၤဘၣ်န့ၣ် ကဘၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်အီၤလီၤ(အဆၢဖိ ၄၈-၅၁).
- နၢ်န့ၢ်ခရံၣ်တက့ၢ်(မးသဲ ၂၃:၃၇; ယိၤဟၢ် ၁၄:၆; မၤတၢ် ၄:၁၂; ၁၆:၃၁).
- တူၢ်တၢ်တုၤလၢအကတၢ်တက့ၢ်(အဆၢဖိ ၁၃, ၆၅:၁၀; ၃၆-၃၉; ၂ တံၤမသး ၄:၆-၈).